

(11/08/2002 tarihli ve 24843 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.)

Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, elektrik piyasasında düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanmasına, incelenmesine, değerlendirilmesine, değiştirilmesine ve onaylanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi ile dağıtım ve perakende satış lisansı sahibi tüzel kişilerin tarife önerilerinin hazırlanma kriterlerinin tanımlanmasını ve bu tüzel kişilerin gelir ve/veya ortalama fiyat tavanlarının düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslarını kapsar.

Hukuki dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

- 1. Kanun:** 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununu,
- 2. Kurum:** Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,
- 3. Kurul:** Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,
- 4. Başkan:** Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanını,
- 5. TEİAŞ:** Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketini,
- 6. TETAŞ:** Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketini,
- 7. Hazırlık Dönemi:** Kanunun geçici 3 üncü maddesinde öngörülen süreyi,
- 8. Abone grubu:** Aynı hizmet standardına tabi gerçek ve tüzel kişileri,
- 9. Dağıtım:** Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV ve altındaki hatlar üzerinden naklini,
- 10. Dağıtım bağlantı bedeli:** Kullanıcıların bir dağıtım sistemine bağlanması ile ilgili olarak yapılan masrafların karşılanmasını esas alan bedeli,
- 11. Dağıtım bölgesi:** Bir dağıtım şirketinin lisansında tanımlanan bölgeyi,
- 12. Dağıtım sistemi:** Bir dağıtım bölgesinde yer alan elektrik dağıtım tesisleri ve şebekesini,

13. Dağıtım sistemi kullanım fiyatı: Dağıtım hizmeti sunabilmek için dağıtım sistemine ilişkin yatırım harcamaları, işletme ve bakım giderleri dikkate alınarak hesaplanan fiyatı,

14. Dağıtım tesisi: İletim tesislerinin bittiği noktadan itibaren, müstakilen elektrik dağıtımını için tesis edilmiş tesis ve şebekeyi,

15. Dağıtım şirketi: Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımını ile iştigal eden tüzel kişiyi,

16. Elektrik Piyasası Endeksi: Piyasadaki fiyat artışlarını yansıtmak üzere Kurul tarafından belirlenen endeksi,

17. Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği: 4/8/2002 tarihli ve 24836 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan yönetmeliği,

18. Fiyat: Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin onaylı tarifeleri kapsamında belirlenmiş olan bedeli,

19. Gelir düzenlemesi: Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin, ilgili tebliğler uyarınca bir uygulama dönemi için öngörülen gelir ve/veya ortalama fiyat tavanlarının belirlenmesi amacıyla Kurum tarafından yapılan düzenlemeyi,

20. İletim: Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV üzerindeki hatlar üzerinden naklini,

21. İletim bağlantı bedeli: Kullanıcıların iletim sistemine bağlanması ile ilgili olarak yapılan masrafların karşılanmasını esas alan bedeli,

22. İletim ek ücreti: İletim tarifesi üzerinden Kurum adına tahsil edilebilecek ücreti,

23. İletim tesisi: 36 kV üstü gerilim seviyesinden bağlı olan üretim tesislerinin bittiği noktalardan itibaren, iletim şalt sahalarının orta gerilim fiderleri de dahil olmak üzere dağıtım tesislerinin bağlantı noktalarına kadar olan tesisleri,

24. İletim sistemi: Elektrik iletim tesisleri ve şebekesini,

25. İletim sistemi kullanım fiyatı: İletim sistemine ilişkin yatırım harcamaları ve işletme ve bakım giderleri dikkate alınarak hesaplanan fiyatı,

26. İletim sistemi işletim fiyatı: Ulusal Yük Dağıtım Merkezi tarafından sunulan hizmet maliyetleri, yatırım maliyetleri ve yan hizmetlere ilişkin sabit maliyetler dikkate alınarak hesaplanan fiyatı,

27. İlgili mevzuat: Elektrik piyasasına ilişkin kanun, yönetmelik, lisans, tebliğ, genelge ve Kurul kararlarını,

28. İkili anlaşmalar: Gerçek veya tüzel kişiler ile lisans sahibi tüzel kişiler arasında ya da lisans sahibi tüzel kişilerin kendi aralarında özel hukuk hükümlerine tabi olarak, elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin alınıp satılmasına dair yapılan ve Kurul onayına tabi olmayan ticari anlaşmaları,

29. Kullanıcı: Bir iletim ve/veya dağıtım sisteminden hizmet alan gerçek veya tüzel kişileri,

30. Lisans: Tüzel kişilere piyasada faaliyet gösterebilmeleri için ilgili mevzuat uyarınca Kurul tarafından verilen izni,

31. Otoprodüktör: Esas olarak kendi elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik üretimi ile iştigal eden tüzel kişiyi,

32. Otoprodüktör grubu: Esas olarak ortaklarının elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi ile iştigal eden tüzel kişiyi,

33. Parametre: Gelir düzenlemesi kapsamında ilgili tebliğler çerçevesinde uygulanan formüllerde yer alan ve uygulama dönemi süresince geçerli olmak üzere tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin lisanslarına derç edilen değerleri,

34. Perakende satış: Elektrik enerjisinin tüketicilere satışını,

35. Perakende satış fiyatı: Perakende satışa ilişkin tavan fiyat, hedef kayıp-kaçak oranı ve brüt kar marjı dikkate alınarak hesaplanan fiyatı,

36. Perakende satış hizmeti: Perakende satış lisansına sahip şirketler tarafından, elektrik enerjisi ve/veya kapasite satımı dışında, tüketicilere sağlanan sayaç okuma, faturalama gibi diğer hizmetleri,

37. Perakende satış hizmeti fiyatı: Perakende satış hizmeti maliyetine göre hesaplanan fiyatı,

38. Piyasa: Üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti, ithalat ve ihracat dahil olmak üzere elektrik enerjisi ve kapasite alım satımı veya ticareti faaliyetleri ile bu faaliyetlere ilişkin işlemlerden oluşan elektrik enerjisi piyasasını,

39. Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi: TEİAŞ bünyesinde yer alan ve ilgili mevzuat çerçevesinde, Ulusal Yük Dağıtım Merkezi tarafından elektrik enerjisi arz ve talebinin gerçek zamanlı olarak dengelenmesi sonucu tüzel kişilerin birbirlerine borçlu ya da alacaklı oldukları tutarları hesaplamak suretiyle mali uzlaştırma sistemini çalıştıran birimi,

40. Serbest olmayan tüketici: Elektrik enerjisi ve/veya kapasite alımlarını sadece, bölgesinde bulunduğu perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi veya perakende satış şirketlerinden yapabilen gerçek veya tüzel kişiyi,

41. Serbest tüketici: Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması veya iletim sistemine doğrudan bağlı olması nedeniyle tedarikçisini seçme serbestisine sahip gerçek veya tüzel kişiyi,

42. Tüketici: Elektriği kendi ihtiyacı için alan serbest ve serbest olmayan tüketicileri,

43. Tarife: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin iletimi, dağıtımını ve satışı ile bunlara dair hizmetlere ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içeren düzenlemeleri,

44. Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişiler: TEİAŞ, TETAŞ, dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler ile serbest olmayan tüketicilere elektrik enerjisi ve/veya kapasite temin eden ve/veya perakende satış hizmeti sunan perakende satış lisansı sahibi tüzel kişileri,

45. Tedarikçi: Müşterilerine elektrik enerjisi ve/veya kapasite sağlayan üretim şirketleri, otoprodüktörler, otoprodüktör grupları, toptan satış şirketleri, perakende satış şirketleri, perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketlerini,

46. Tesis: Elektrik enerjisi üretimi, iletimi veya dağıtımını işlevlerini yerine getirmek üzere kurulan tesis ve teçhizatı,

47. Toptan satış: Elektrik enerjisinin tekrar satış için satışını,

48. Ulusal Yük Dağıtım Merkezi: TEİAŞ bünyesinde yer alan ve elektrik enerjisi arz ve talebinin gerçek zamanlı olarak dengelenmesinden sorumlu birimi,

49. Uygulama dönemi: Parametrelerin geçerli olduğu süreyi,

50. Üretim: Enerji kaynaklarının, üretim tesislerinde elektrik enerjisine dönüştürülmesini,

51. Yan hizmetler: Şebeke Yönetmeliği ve/veya Dağıtım Yönetmeliğine göre, iletim ve/veya dağıtım sistemine bağlı tüm tüzel kişilerce sağlanacak olan hizmetleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Düzenlemeye Tabi Tarifeler

Düzenlemeye tabi tarife türleri

Madde 5- Piyasada iletim ve dağıtım faaliyetleri ile serbest olmayan tüketicilere elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışı yapılması ve/veya perakende satış hizmeti verilmesi, bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar dahilinde tarifelendirme yoluyla düzenlemeye tabidir.

Düzenlemeye tabi tarife türleri şunlardır;

- a) İletim bağlantı tarifesi,
- b) Dağıtım bağlantı tarifesi,
- c) İletim tarifesi,
- d) Dağıtım tarifesi,
- e) Perakende satış tarifesi,
- f) TETAŞ'ın toptan satış tarifesi.

TETAŞ toptan satış tarifesi, geçici 1 inci maddedeki hükümler doğrultusunda Kurum tarafından düzenlenir.

İletim bağlantı tarifesi

Madde 6- TEİAŞ tarafından hazırlanarak önerilen iletim bağlantı tarifesi, iletim bağlantı bedeli ile tarifenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslardan oluşur.

İletim bağlantı bedeli, şebeke yatırım maliyetlerini içermez.

İletim bağlantı bedeli, “İletim ve Dağıtım Bağlantı Bedellerinin Belirlenmesi Hakkında Tebliğ” esas alınarak hesaplanır.

Dağıtım bağlantı tarifesi

Madde 7- Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından hazırlanarak önerilen dağıtım bağlantı tarifesi, dağıtım bağlantı bedeli ile tarifenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslardan oluşur.

Dağıtım bağlantı bedeli, şebeke yatırım maliyetlerini içermez.

Dağıtım bağlantı bedelleri, “İletim ve Dağıtım Bağlantı Bedellerinin Belirlenmesi Hakkında Tebliğ” esas alınarak hesaplanır.

İletim tarifesi

Madde 8- TEİAŞ tarafından hazırlanan iletim tarifesi; iletim sistemi kullanım fiyatı ve iletim sistemi işletim fiyatı ile tarifenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslardan oluşur.

İletim sistemi kullanım fiyatı; “İletim Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ”, iletim sistemi işletim fiyatı; “İletim Sistemi İşletim Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ” hükümleri esas alınarak hesaplanır.

Dağıtım tarifesi

Madde 9- Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından hazırlanan dağıtım tarifesi; dağıtım sistemi kullanım fiyatı ile tarifenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslardan oluşur.

Dağıtım sistemi kullanım fiyatı, “Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ” hükümleri esas alınarak hesaplanır.

Perakende satış tarifesi

Madde 10- Perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından serbest olmayan tüketicilere yapılan elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışı için hazırlanan perakende satış tarifesi; perakende satış fiyatı ve perakende satış hizmeti fiyatı ile tarifenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslardan oluşur.

Perakende satış fiyatı ve/veya perakende satış hizmeti fiyatı, “Perakende Satış Hizmet Geliri ile Perakende Enerji Satış Fiyatlarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ” hükümleri esas alınarak hesaplanır.

Tüketim miktarları serbest tüketici limitini geçmesine rağmen ikili anlaşmalar yoluyla tedarikçisini seçme hakkını kullanmayan tüketiciler, enerji ve/veya kapasite temin ettiği perakende satış lisansına sahip tüzel kişinin serbest olmayan tüketicilere uyguladığı perakende satış tarifesinden elektrik enerjisi ve/veya kapasite alımına devam eder.

İKİNCİ KISIM

Gelir Düzenlemesi ve Tarife Önerileri

BİRİNCİ BÖLÜM

Gelir Düzenlemesi

Gelir düzenlemesi ve parametreler

Madde 11- Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin, bir uygulama dönemi için gelir ve/veya fiyat tavanlarının belirlenmesi amacıyla yapılacak hesaplamalarda kullanılacak parametreler, Kurum tarafından yapılan gelir düzenlemesi ile belirlenir.

Gelir düzenleme esasları

Madde 12- Gelir düzenlemesinde aşağıda belirtilen hususlar esas alınır:

- a) Elektriğin tüketicilere güvenilir, yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde sunulması,
- b) Eşit taraflar arasında ayırım gözetmeyen bir düzenleme yapılması,
- c) Gelir düzenlemesi kapsamındaki parametrelerin maliyetleri yansıtan bazda düzenlenmesinin sağlanması,
- d) Hizmet kalitesi ile iletim ve dağıtımda sunum güvenliği gözetilerek verimliliğin artırılması,
- e) Verimlilikleri ölçüsünde tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin mali açıdan sürdürülebilirliklerinin sağlanması,
- f) Yatırımlarda uzun dönemli verimliliğinin sağlanması,
- g) Piyasada rekabetin gelişiminin desteklenmesi,
- h) Artan verimlilik ve rekabet koşullarına bağlı olarak sağlanan faydaların yansıtılmasının sağlanması,
- i) Faaliyetler arasında çapraz sübvansiyona yer verilmemesi.

Gelir düzenleme takvimi

Madde 13- Bir uygulama dönemi süresince geçerli olmak üzere gelir düzenlemesine ilişkin parametre değerlerinin belirlenmesine dair çalışmalar, içinde bulunulan uygulama döneminin son yılının 31 Ekim tarihinden en az oniki ay en çok onsekiz ay önce başlatılır.

Gelir düzenlemesi için sunulması gereken bilgi ve belgeler

Madde 14- Gelir düzenlemesi için belirlenen takvim kapsamında; tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişiler tarafından, elektrik piyasası hesap planı, düzenlemeye tabi unsurlar ve raporlamaya ilişkin tebliğ ile ilgili mevzuattaki diğer hükümlere uygun olarak hazırlanan aşağıdaki bilgi ve belgelerin sunulması zorunludur:

- a) Cari uygulama dönemi için düzenlenmiş mali tablolar,
- b) Bir sonraki uygulama dönemi için hazırlanmış yıllık talep, maliyet ve gelir tahminleri,
- c) Abone grupları bazında cari uygulama dönemine ait tüketimler ile bunlara ilişkin tahakkuk ve tahsilat tutarları,
- d) Bir sonraki uygulama dönemi için hazırlanmış abone grubu bazında tüketim, tahakkuk ve tahsilat tahminleri,
- e) Cari uygulama dönemi için hazırlanmış yatırım planı ilerleme ve değerlendirme raporu,
- f) Bir sonraki uygulama dönemine ilişkin yatırım planları.

Gelir düzenlemesi sırasında ihtiyaç duyulan her türlü ek bilgi ve belge lisans sahibi tüzel kişilerden istenebilir ve tüzel kişiler doğrudan görüşme yapmak üzere çağrılabilir.

Gelir düzenlemesi kapsamında gelir ve/veya fiyat tavanına ilişkin parametrelerin belirlenmesi

Madde 15- İletim sistemi kullanım geliri tavanı, iletim sistemi işletim geliri tavanı ve dağıtım sistemi kullanım geliri tavanına ilişkin parametreler; faaliyet türüne göre belirlenen verimlilik, kalite ve kayıp-kaçak hedeflerine ulaşılması ölçüsünde, elektrik piyasası hesap planı, düzenlemeye tabi unsurlar ve raporlamaya ilişkin tebliğ ile ilgili mevzuattaki diğer hükümlere uygun olarak işletme giderleri ile amortisman giderlerinin karşılanması ve makul bir getiri elde edilmesine izin verecek şekilde belirlenir.

Perakende satış fiyatlarına ilişkin parametreler; enerji alımına ilişkin tavan fiyat, hedef kayıp-kaçak oranı ve brüt kar marjı ve verimlilik hedefine ulaşılması ölçüsünde elektrik piyasası hesap planı, düzenlemeye tabi unsurlar ve raporlamaya ilişkin tebliğ ile ilgili mevzuattaki diğer hükümlere uygun olarak hesaplanmış perakende satış hizmeti maliyetlerini içerecek şekilde belirlenir.

Gelir düzenlemesi kapsamında hiçbir surette tarife dışı ve/veya tarife altı uygulamaya ya da herhangi bir tüketici grubunun sübvansiyonuna ilişkin gelir/gider kalemi öngörülemez. Gelir düzenlemesi kapsamında; maliyet unsuru olarak hiçbir surette dikkate alınmayacak harcamalar ile Kurul tarafından belirlenen sınırlar dahilinde maliyet unsuru olarak dikkate alınabilecek harcamalar, elektrik piyasası hesap planı, düzenlemeye tabi unsurlar ve raporlamaya ilişkin tebliğ ile ilgili mevzuattaki diğer hükümlere uygun olarak düzenlenir.

Gelir düzenlemesine ilişkin karar ve lisans tadili

Madde 16- Gelir düzenlemesi sonucunda Kurul kararı ile saptanan parametre değerleri ve uygulama dönemi süresi tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin lisanslarına derç edilir. Bu işlem, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği çerçevesinde, ilgili mevzuat kapsamındaki uygulamaların gerektirdiği bir tadil olarak kabul edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Tarife Başvurusu, İnceleme ve Değerlendirme, Tarife Onayı

Tarife başvurusu

Madde 17- Bir sonraki yılda uygulanacak olan fiyatlar ile tarifenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları içeren tarife önerileri, tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişiler tarafından ilgili mevzuat hükümleri uyarınca her yılın ekim ayının sonuna kadar hazırlanarak Kurul onayı alınmak üzere Kuruma sunulur.

Tarife önerilerinin Kuruma sunulmasından en az altmış gün önce, aşağıdaki konulara ilişkin bilgi ve belgelerin, tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişiler tarafından Kuruma sunulması zorunludur;

- a) Fiyatlandırma yöntemi,
- b) Hizmet maliyet analizi,
- c) Örnek fiyat hesaplamaları.

Tarife önerisinin Kuruma sunulması ile birlikte, ilgili tebliğde yer aldığı takdirde; gelir farkı düzeltme bileşenine, kayıp-kaçak düzeltme bileşenine ve yatırım farkı düzeltme bileşenine ilişkin hesaplamalar ile bu hesaplamalara temel teşkil eden bilgilerin de Kuruma sunulması zorunludur.

Kuruma sunulan tarife önerisinin, tarife başvuru esaslarına uygun olarak yapıp yapılmadığı hakkındaki değerlendirme, sunulan belgelerin Kurum merkez evrakına giriş tarihini izleyen beş iş günü içerisinde tamamlanır.

Tarife başvuru esaslarına uygun olarak yapılmadığı tespit edilen tarife başvuruları eksiklikler giderilene kadar işleme konulmaz ve başvuru sahibine yazılı olarak bildirimde bulunularak, eksikliklerin giderilmesi amacıyla bildirim tarihinden itibaren on iş günü süre verilir.

Başvuru sahibinin başvurusunu zamanında yapmaması ve/veya eksiklikleri öngörülen sürede gidermemesi halinde 19 uncu madde hükümleri uygulanır.

Tarife başvuru esaslarına uygun olarak yapıldığı tespit edilen başvurular inceleme ve değerlendirmeye alınır.

İnceleme, değerlendirme ve onay

Madde 18- Tarife önerilerinin inceleme ve değerlendirilmesi aynı yılın 31 Aralık tarihini geçmeyecek şekilde Kurum tarafından sonuçlandırılır.

Tarife önerilerinin inceleme ve değerlendirilmesi sırasında ihtiyaç duyulan her türlü ek bilgi ve belge lisans sahibi tüzel kişilerden istenebilir ve tüzel kişiler doğrudan görüşme yapmak üzere çağrılabilir.

Tarife önerisinin uygun bulunması halinde, tarife onaylanır. Onaylanan tarifeler, takip eden yılın 1 Ocak - 31 Aralık tarihleri arasında kapsayan tarife dönemi için geçerlidir. Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişiler, onaylanan tarifelerini, basın ve yayın yoluyla kamuoyuna duyurmakla yükümlüdür.

Tarife önerisinin uygun bulunmaması halinde, ret gerekçeleri lisans sahibi tüzel kişiye yazılı olarak bildirilir ve tüzel kişiye tarife önerisini yeniden düzenlemesi için, Kanunda öngörülen zaman sınırlamaları dahilinde tarife önerisinin inceleme ve değerlendirilmesinin sonuçlandırılabilmesine imkan tanıyacak uygun bir süre verilir.

Lisans sahibi tüzel kişinin kendisine tanınan süre içerisinde ret gerekçelerini ortadan kaldıracak şekilde yeni tarife önerisini sunmaması halinde 19 uncu madde hükümleri uygulanır.

Yükümlülüklerin yerine getirilmemesinin hüküm ve sonuçları

Madde 19- Mücbir sebepler dışında, tarifeleri düzenlemeye tabi bir tüzel kişinin;

- a) Tarife başvurusunu zamanında yapmaması,
- b) Tarife başvurusundaki eksiklikleri kendisine verilen süre içerisinde gidermemesi,
- c) Tarife önerisinin reddi durumunda, yazılı olarak bildirilen ret gerekçelerini, kendisine verilen süre içerisinde ortadan kaldıracak şekilde tarife önerisini yeniden düzenleyerek Kuruma sunmaması,

hallerinde, yükümlülükler yerine getirilmemiş sayılır. Bu hallerde, Kanunun 11 inci maddesi hükümleri uyarınca gerekli işlem yapılarak lisans sahibi tüzel kişi yükümlülüklerini otuz gün içerisinde yerine getirmesi için ihtar edilir. Bu süre dahilinde, yürürlükte olan tarifeler, otomatik fiyatlandırma yapılmaksızın uygulanmaya devam eder. Yapılan ihtara rağmen, otuz gün içerisinde de yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde Kanunun 11 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümleri uygulanır.

Mücbir sebeplerin gerçekleşmesi halinde; mücbir sebeplerin tarife önerisinin sunulmasına ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesine olan etkileri giderilene kadar yürürlükte olan tarifeler, otomatik fiyatlandırma uygulanmak suretiyle, yeni tarifeler onaylanıncaya kadar uygulanmaya devam eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tarife Önerilerinin Hazırlanmasına İlişkin Esaslar

Parametrelere ve tebliğlere uygunluk

Madde 20- Tarife önerisinde yer alan fiyatların, gelir düzenlemesine ilişkin parametreler ve ilgili tebliğ hükümleri uyarınca öngörülen gelirler dikkate alınmak suretiyle hesaplanmış olması zorunludur.

Tarife önerisi fiyat yapısı

Madde 21- Tarife önerisindeki fiyat yapısı sabit ve/veya değişken bileşenlerden oluşabilir.

Fiyat yapısı içerisinde değişken bileşenler olarak enerji (aktif-reaktif), kilovat (kW) cinsinden güç veya bağlantı kapasitesi gibi unsurlar yer alır.

Tarife önerisi kapsamındaki fiyatlar;

- a) Bölgesel özellikler,
- b) Gerilim ve güç seviyeleri,
- c) Gün içi (gece, gündüz, puant gibi) ve yıl içi dönemler,

dikkate alınarak düzenlenebilir.

Perakende satış hizmeti fiyatları, abone grupları bazında ayrı ayrı olmak üzere sabit bir bedel olarak belirlenir.

Tarife önerisindeki fiyat yapısı içerisinde, tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsur yer alamaz ve Kurum tarafından onaylanmış bir tarifenin fiyat yapısına hiçbir surette müdahale edilemez.

Belirli bölgelere ve/veya belirli amaçlara yönelik olarak tüketicilerin desteklenmesi amacıyla sübvansiyon yapılması gerektiğinde, bu sübvansiyon fiyat yapısına ve fiyatlara müdahale edilmeksizin, miktarı ile usul ve esasları Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmek üzere söz konusu tüketicilere geri ödeme şeklinde yapılır.

Abone grupları

Madde 22- Tarife önerilerinde yer alan abone grupları temel olarak mesken, sanayi, ticarethane, tarımsal sulama ve aydınlatma gruplarından oluşur.

Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişiler tarafından alt gruplar ya da bölgesel özellikler ve yük eğrilerine göre yeni abone grupları önerilebilir. Ancak, aynı abone grubuna dahil edilen tüketicilerin benzer maliyet yapısına ve benzer tüketim veya talep eğilimine sahip olması zorunludur.

Fiyatlandırma yöntemi

Madde 23- Gelir düzenlemesi kapsamında gelir ve/veya fiyat tavanına göre hazırlanacak tarife önerisi, 17 nci madde kapsamında sunulan fiyatlandırma yöntemine dayanır ve bu yöntem tarife önerisi başvurusunda açık ve anlaşılır bir şekilde tanımlanır.

İletim ve dağıtım fiyatlarının hizmet maliyet analizi yolu ile belirlenmesi

Madde 24- İletim ve dağıtım faaliyetlerine ilişkin tarife önerilerinin, 17 nci madde kapsamında sunulan ve marjinal maliyetler dikkate alınarak aşağıdaki işlemler çerçevesinde gerçekleştirilmiş bir hizmet maliyet analizine dayalı olması esastır;

a) Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişiler tarafından tarife önerisi kapsamında farklı fiyat uygulamasına tabi tutulması öngörülen kullanıcıların ya da abone gruplarının belirlenmesinde esas alınan kriterlerin tanımlanmış olması,

b) Şebekenin kullanım ve genişletilmesine ilişkin maliyet unsurlarının belirlenmiş olması,

c) Her bir kullanıcı ya da abone grubu ile her bir maliyet unsuru için, iletimi ve/veya dağıtımını yapılan elektrik enerjisi miktarı ve sunulan hizmetin standardının mevcut ve gelecekteki maliyetlere etkisinin incelenmiş olması,

d) Mevcut ve gelecekteki maliyetlerin kullanıcılar ya da abone grupları bazında dağıtılmak suretiyle fiyatlara dönüştürülmüş olması,

e) Her bir kullanıcı ya da abone grubu için asgari hizmet maliyetinin belirtilmiş olması.

Perakende satış fiyatının hizmet maliyet analizi yolu ile belirlenmesi

Madde 25- Perakende satış faaliyetlerine ilişkin tarife önerilerinin, tarife başvurusu sırasında sunulan ve aşağıdaki işlemler dahilinde yapılmış bir hizmet maliyet analizi ile belirlenmiş olması esastır;

a) Abone gruplarının ve bu grupların oluşturulmasında esas alınan kriterlerin tanımlanmış olması,

b) Her bir abone grubu ve her bir maliyet unsuru için, satışı yapılan elektrik enerjisi ve/veya kapasite miktarı ile sunulan hizmet standardının mevcut ve gelecekteki maliyetlere etkisinin incelenmiş olması,

c) Her bir abone grubu için, şüpheli alacaklara ve tahsili mümkün olmayan alacaklara ilişkin maliyetlerin belirlenmiş olması,

d) Mevcut ve gelecekteki maliyetlerin abone grupları bazında dağıtılmak suretiyle fiyatlara dönüştürülmüş olması.

Fiyatların mevcut ve gelecekteki maliyetleri yansıtması

Madde 26- Tarife önerisinde yer alan fiyatların mevcut ve gelecekteki maliyetleri yansıtması esas olup, bu çerçevede fiyatların;

- a) Abone grupları bazında oluşan gerçek maliyetlere dayalı olması,
- b) Gerekli emreamade kapasite maliyetini yansıtması,
- c) İlave sistem kullanımının gelecekteki yatırım maliyetleri üzerindeki etkisini yansıtması,

zorunludur.

Hesaplanan fiyatlara dayalı gelir ile gelir tavanı arasındaki farkın giderilmesi

Madde 27- Tarife önerisi kapsamında hizmet maliyet analizi esas alınarak hesaplanan fiyatlara dayalı gelir ile tarife dönemi için hesaplanan gelir tavanı arasında bir fark olması halinde, tarife önerisinde yer alan fiyatlar; söz konusu fark yeni bileşenlerin eklenmesi yoluyla giderilir.

Yeni bileşenlerin belirlenmesinde, hizmet maliyet analizi esas alınarak hesaplanan fiyatların tüketim ve yatırım kararları üzerinde oluşturması öngörülen etkinin korunması esas alınır ve yeni bileşen olarak sabit bir bileşenin yer almasına öncelik verilir.

Sabit bileşenin yeterli olmaması ve değişken bir bileşenin de yer almasının gerekli görülmesi halinde, tüketilen enerji ve/veya talep edilen güce bağlı değişken bileşenler kullanılabilir. Değişken bileşen yoluyla dengelenen fark, uzun dönemli marjinal hizmet sunum maliyetini aşamaz.

İletim ve dağıtım sistemi kullanım fiyatlarının dengelenmesinde kullanılan bileşenlerin, eşit taraflar arasında ayırım yapılmadan uygulanması esastır.

İletim ve dağıtım tarifesinde yer alan fiyatların tüketicilere yansıtılması

Madde 28- İletim ve dağıtım tarifelerinde yer alan fiyatların yansıtılmasında, perakende satış tarifelerinde belirtilen abone grupları dikkate alınmak suretiyle, söz konusu tarifelerde yer alan fiyat yapısının korunması esastır.

Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin gelir ve/veya fiyat tavanı hesaplamalarında yer almayan ancak tarifeleri düzenlemeye tabi diğer tüzel kişiler tarafından kendilerine fatura edilen iletim ve/veya dağıtıma ilişkin bedeller, bu tüzel kişilerin hizmet sundukları abonelere ve/veya müşterilere uygulayacakları fiyatlara ayrıca ilave edilir.

Serbest tüketiciler açısından, iletim sistemi kullanım fiyatı ile iletim sistemi işletim fiyatına ilişkin tutarlar, dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından, tedarikçilerden veya dağıtım sistemine bağlı serbest tüketicilerden tahsil edilebilir. Bu durumda iletim tarifesi ile dağıtım tarifesi kapsamındaki fiyatlar, ödeme bildirimlerinde ayrı olarak gösterilir.

Serbest olmayan tüketiciler açısından; iletim sistemi ve dağıtım sistemi kullanım fiyatları ile iletim sistemi işletim fiyatına ilişkin tutarlar, perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından düzenlenen perakende satışa ilişkin ödeme bildirimlerinde ayrıca gösterilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Ortak Hükümler**

Otomatik fiyatlandırma

Madde 29- Düzenlemeye tabi tarifelerde yer alan fiyatlar, Kurul onayına gerek olmaksızın, tarifenin geçerlilik süresi dahilinde gerçekleşecek enflasyona bağlı maliyet değişimlerinin yansıtılabilmesi amacıyla, Elektrik Piyasası Endeksinin değişimi oranında birer ay arayla ayarlanır.

Yapılan otomatik fiyatlandırma sonucunda oluşan yeni tarifeler Kuruma bildirilir ve tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişiler tarafından basın ve yayın yoluyla kamuoyuna duyurulur.

Vergiler

Madde 30- Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişiler, tahsilatına aracı oldukları tüm vergileri ve yasal kesintileri ödeme bildirimlerinde ayrı olarak gösterirler.

Denetim ve düzenlemeye tabi tarifelerin uygulanması

Madde 31- Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin piyasa faaliyetlerinin ilgili mevzuata uygun olarak gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin denetimi Kurumca yapılır.

Düzenlemeye tabi tarifelerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği ile ilgili mevzuatın tarifelere ilişkin diğer hükümleri çerçevesinde belirlenir.

Lisansların sona ermesi veya iptali halinde düzeltme bileşenleri toplam tutarı

Madde 32- Elektrik piyasası hesap planı, düzenlemeye tabi unsurlar ve raporlamaya ilişkin tebliğ ile ilgili mevzuattaki diğer hükümler uyarınca hesaplanan ve tanımlanan gelir farkı düzeltme bileşeni, yatırım farkı düzeltme bileşeni ve kayıp-kaçak düzeltme bileşeninden oluşan düzeltme bileşenleri toplam tutarının, lisansların sona ermesi veya iptali durumunda dağıtım tarifelerine yansıtılmasını sağlamak üzere gerekli düzenlemeler Kurumca yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Diğer Hükümler**

İletim ek ücreti

Madde 33- İletim ek ücreti oranı, Kurul tarafından yıllık olarak saptanır ve yürürlük tarihi ile birlikte, her yılın 15 Ekim tarihine kadar Resmi Gazetede yayımlanır.

İletim ek ücreti, ödeme bildirimlerinde, iletim sistemi kullanım fiyatı ve iletim sistemi işletim fiyatından ayrı olarak gösterilir.

Olağandışı haller

Madde 34- Aşağıdaki durumlardan herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda; tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin talebi üzerine alınabilecek Kurul kararı ile veya Kurul tarafından gerekli görülmesi halinde, uygulama dönemi için belirlenmiş olan parametrelerde değişiklik yapılması için inceleme başlatılır;

- a) İlgili mevzuatın yanı sıra yürürlükteki diğer mevzuat hükümlerinde tarifeleri açık olarak etkileyebilecek değişikliklerin olması,
- b) Lisans tadillerinin tarifeleri açık olarak etkileyebilecek değişikliklere yol açması,
- c) Mücbir sebeplerin gerçekleşmesi.

Kurum tarafından altmış günü aşmayan bir süre dahilinde bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılan inceleme ve değerlendirme sonuçları Kurul kararını takiben işleme konulur.

Yapılan parametre değişiklikleri uygulama dönemi sonuna kadar geçerli olmak üzere ilgili lisansa derç edilir. Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin yeni parametrelere binaen sunacağı tarife önerisi, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde inceleme ve değerlendirilmeye alınarak en geç altmış gün içerisinde sonuçlandırılır.

İlk lisans başvurusunda tarife önerilerinin sunulması

Madde 35- Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d) ve (e) bentleri çerçevesinde lisans başvurusunda bulunacak tüzel kişiler hariç olmak üzere, tarife yoluyla düzenlemeye tabi bir faaliyette bulunmak üzere ilk defa lisans başvurusunda bulunacak tüzel kişilerin, lisans başvuruları kapsamındaki tarife önerileri için hangi bilgi ve belgelerin isteneceği hususunda bilgi edinmek üzere, lisans başvurusunda bulunacakları tarihten en az otuz gün önce Kuruma başvuruda bulunmuş olmaları zorunludur.

Uygulanmayacak hükümler

Madde 36- 9/11/1995 tarihli ve 22458 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Tarifeleri Yönetmeliği hükümlerinden bu Yönetmelik ile düzenlenmiş konulara ilişkin olanlar, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren hükümsüzdür.

ALTINCI BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Geçici Madde 1- TETAŞ tarafından yapılan elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışında uygulanacak toptan satış tarifesi, iletim sistemine doğrudan bağlı olan serbest tüketicilere uygulanacak satış fiyatı ve TETAŞ’ın Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine vereceği yük alma ve yük atma tekliflerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir ve TETAŞ’ın lisansında yer alır.

TETAŞ’ın toptan satış tarifesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesinde Kurul, TETAŞ tarafından satın alınan elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin ortalama fiyatının tarifeye yansıtılmasını ve TETAŞ’ın mali yükümlülüklerinin yerine getirilebilmesini esas alır.

Geçici Madde 2- Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilere lisanslarının verilmesi ile birlikte, içinde bulunulan yıla ait tarifelerin de onaylanması, aşağıdaki düzenlemeler çerçevesinde yapılır;

a) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinde piyasada faaliyet göstermekte olan tüzel kişilerin, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin “Tüzel Kişilerin Lisans Başvurusunda Sunmaları Gereken Bilgi ve Belgeler” başlıklı “3” numaralı ekinin 13 üncü sırası uyarınca sunmaları gereken tarife önerilerini hazırlamalarına ilişkin çalışmalar Hazırlık Dönemi sonu itibarıyla başlatılır,

b) Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin gelir düzenlemesi için sunacakları bilgi ve belgeler Kurum tarafından belirlenerek ilgili tüzel kişilere bildirilir,

c) 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen bilgi ve belgeler, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d) ve (e) bentleri çerçevesinde lisans başvurusunda bulunacak tüzel kişilerin lisans başvurusu tarihinden en az otuz gün önce Kuruma sunulur.

Hazırlık Dönemi sonu itibarıyla piyasada faaliyet göstermekte olan tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin, Kanun uyarınca almak zorunda oldukları lisanslarının verilmemiş olması, bu madde hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Geçici Madde 3- Bu Yönetmelik çerçevesinde yapılacak gelir ve/veya fiyat düzenlemesi sonucu ilgili tarifeler onaylanarak yürürlüğe girene kadar, 9/11/1995 tarihli ve 22458 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektrik Tarifeleri Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenmiş bulunan tarifeler uygulanmaya devam olunur.

Geçici Madde 4- İlk uygulama dönemi için, Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yayımlanan “Kentsel Yerler Tüketici Fiyatları Endeksi Sayıları” Elektrik Piyasası Endeksi olarak kabul edilir.

Geçici Madde 5- Aydınlatma adı altında elektrik enerjisi temin eden tüm gerçek ve tüzel kişilerin tüketimlerinin ölçülebilmesine ilişkin ölçüm sistemi alt yapısının, dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından 1 Ocak 2004 tarihine kadar tesis edilmesi zorunludur.

Geçici Madde 6- Elektrik piyasası hesap planı, düzenlemeye tabi unsurlar ve raporlamaya ilişkin tebliğ, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde Kurum tarafından hazırlanarak yayımlanır.

Yürürlük

Madde 37- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 38- Bu Yönetmelik hükümlerini Başkan yürütür.